

Vergaderjaar 2008–2009

31 700 X

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2009

Nr. 18

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 oktober 2008

Voor de uitvoering van de aanbevelingen in het Rapport-Staal van 29 september 2006 is destijds een projectorganisatie opgezet. Op dit moment is het grootste deel van de aanbevelingen uitgevoerd en in de organisatie ingebed en daarom zal de projectorganisatie voor het einde van het jaar worden opgeheven. Dit betekent niet dat de aanbevelingen minder aandacht zullen krijgen. De zeven defensieonderdelen zijn verantwoordelijk voor de verdere uitvoering van de aanbevelingen. Er worden afspraken gemaakt over het volgen van en rapporteren over de uitvoering van de aanbevelingen.

Voor de uitvoering van de aanbevelingen van de commissie-Staal is een plan van aanpak opgesteld dat berust op de vier aandachtsgebieden. In deze Kamerbrief geef ik u per aandachtsgebied de stand van zaken. Bovendien is een recent overzicht van de financiën opgenomen, zoals ik heb toegezegd tijdens het AO Personeel van 30 september 2008 (verzoek met kenmerk 08-DEF-B-162).

Gedragscode

De gedragscode is op 1 april 2007 binnen de defensieorganisatie bekend gesteld en is intussen verwerkt in de bestaande opleidingen en trainingen. Daarnaast wordt de gedragscode periodiek besproken in werkoverleggen. Om de gedragscode levend te houden is een DVD ontwikkeld die leidinggevenden kan ondersteunen bij het bespreken van (on)gewenst gedrag op de werkvloer. Tevens zijn posters ontwikkeld om de gedragscode in beeld te brengen. Deze middelen komen begin 2009 ter beschikking. De gedragscode wordt in het eerste kwartaal 2009 door het Dienstencentrum Gedragswetenschappen geëvalueerd. Naast de bekendheid met de gedragscode wordt ook gekeken naar de effecten ervan. Over de resultaten van dit onderzoek zal ik u in een volgende rapportage informeren.

Leiderschap

Alle initiële en loopbaanopleidingen zijn intussen zodanig aangepast dat de sociale aspecten van leidinggeven ruimschoots aan bod komen. Voor de groep leidinggevende militairen en burgers (ongeveer 10 000 personen) die niet de aangepaste initiële opleiding hebben gevolgd dan wel geen loopbaanopleiding op korte termijn volgen wordt een afzonderlijke training «sociale aspecten voor leidinggevendenden» ontwikkeld. Eind september jl. is hiervoor een aanbestedingstraject in gang gezet. De verwachting is dat deze aanbesteding midden december 2008 is voltooid, zodat begin 2009 kan worden begonnen met het trainen van de eerste groepen. Het trainen van de groep leidinggevendenden personen zal naar verwachting eind 2011 zijn voltooid.

In augustus 2008 is het stafbureau Leiderschap opgericht. Dit stafbureau coördineert alle projecten op het gebied van leiderschap. Het bureau besteedt structureel aandacht aan onder meer *coaching* door leidinggevendenden, de verdere ontwikkeling van de leiderschapsvisie, het volgen van de training «sociale aspecten voor leidinggevendenden» en het ondersteunen van de leiderschapsprojecten en -activiteiten op het niveau van de defensieonderdelen.

De begeleiding van leidinggevendenden wordt per defensieonderdeel uitgevoerd. Op grond van centraal vastgestelde criteria hebben alle defensieonderdelen intussen een plan hiervoor opgesteld. De begeleiding van leidinggevendenden betreft vooral *coaching* en begeleiding van leidinggevendenden binnen hun functie. Naar verwachting zal eind 2009 *coaching* structureel in de organisatie zijn ingebed.

Organisatie en personeel

Eén van de belangrijkste projecten binnen dit aandachtsgebied betreft de voorziening van internet op de legeringskamers (IOL). Dit project voorziet in draadloos internet op vrijwel alle legeringskamers binnen Nederland en kazernes in het Caribische gebied. In het eerste halfjaar van 2008 zijn het CLAS en het CZSK voorzien van IOL. De invoering bij de overige defensieonderdelen is in volle gang en zal volgens plan aan het einde van het eerste kwartaal van 2009 zijn voltooid. Om aan de grote vraag te voldoen wordt de bandbreedte voor IOL bij het CLAS vergroot. Bij de overige defensieonderdelen is dit tot nu toe niet nodig gebleken.

In september 2008 was meer dan de helft van de in het plan voorziene aantal functies van toezichthouders en sportinstructeurs gevuld. De verwachting is dat aan het einde van 2008 vrijwel alle voor 2008 beoogde functies zijn gevuld. Volgend jaar zullen volgens plan nog meer toezichthoudende functies bij het CZSK worden gecreëerd. Ook zijn extra aanvragen voor sportinstructeurs en toezichthouders voor het Militair Revalidatie Centrum in Doorn toegekend. Deze functies worden ook volgend jaar gevuld.

Tevens zijn zogenoemde commandantenfondsen toegekend aan de defensieonderdelen. Hiermee kunnen commandanten in samenspraak met alle belanghebbenden activiteiten organiseren die gewenst gedrag bevorderen.

Een groot aantal infrastructurele projecten wordt uitgevoerd in de periode 2008–2011. Het gaat hier om projecten waarbij werk- en verblijfsruimtes (inclusief legering) naar de eisen van deze tijd worden ingericht. Deze projecten zijn in overleg met de defensieonderdelen in kaart gebracht en worden uitgevoerd volgens de bestaande procedures.

Tot slot heeft de Commandant der Strijdkrachten in oktober jl. een aanwijzing «inwijdingsrituelen» opgesteld die binnen de organisatie bekend is gesteld. Het doel van deze aanwijzing is om binnen de kaders van de gedragscode Defensie nadere richtlijnen te geven bij de uitvoering van en de controle op inwijdingsrituelen. De aanwijzing dient als een leidraad voor leidinggevendenden hoe te handelen bij inwijdingsrituelen.

Integriteitsorganisatie

De integriteitsorganisatie (Centrale Organisatie Integriteit Defensie, COID) zal naar verwachting in maart 2009 operationeel zijn met centrale en lokale vertrouwenspersonen en een pool van onderzoekers met uiteenlopende disciplines. Daaraan toegevoegd worden functionarissen zakelijke integriteit. Met de integriteitsorganisatie zijn het centrale meldpunt en de centrale registratie en rapportage van integriteitszaken geborgd. Op dit moment is de integriteitsorganisatie overigens al deels operationeel via de centrale en lokale vertrouwenspersonen en het centrale meldpunt.

Financiën

De gereserveerde Staal-gelden zijn toegekend aan de diverse maatregelen. In het onderstaande overzicht is de begroting per maatregel op hoofdlijnen weergegeven. Voor de maatregelen 6, 8, 17 en 31 is voor 2009 en verder geen budget opgenomen vanuit de Staal-gelden. Deze worden met reguliere middelen uitgevoerd. Op dit moment is één aanvullend verzoek op het gebied van leiderschap in behandeling. Dit verzoek is niet opgenomen in de tabel.

Nr	Maatregel (uit PVA Staal)	2008	2009	2010	2011	2012	2013-2017
0	Projectkosten	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6	Communicatiegedragscode	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7	Opleiden leidinggevendenden	2,9	4,1	3,5	2,3	2,3	11,6
8	Trainen gedragscode	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
9	Begeleiden leidinggevendenden	1,3	2,2	2,2	2,2	2,2	10,8
12	Internet op legeringskamers	6,6	2,5	1,8	1,8	1,8	9,0
12	Zinvolle vrijetijdsbesteding – Overige voorstellen	4,2	1,5	1,5	1,5	1,5	7,4
12	Zinvolle vrijetijdsbesteding – Komende voorstellen	0,0	3,9	3,9	3,9	3,9	19,4
14	Sportfaciliteiten in de avonduren	2,6	2,4	2,4	2,4	2,4	12,0
16	Invoeren Avondtoezicht	0,6	1,8	1,8	1,8	1,8	9,0
17	Onderzoek versterken kadercapaciteit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
18	Evalueren militairrecht	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
22	Verbeteringen (infra) werk- en verblijfsruimtes	1,6	7,7	8,4	3,6	0,0	0,0
32	Integriteitsorganisatie	1,6	2,3	2,3	2,3	2,3	11,5
31	Verbeteren hulpverleningsproces	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Totaal	21,9	28,4	27,8	21,7	18,1	90,6
	Budget Staal	18,0	30,0	30,0	20,0	20,0	100,0

Borging

De komende periode wordt veel aandacht besteed aan de borging van de Staal-maatregelen in de defensieorganisatie zodat de projectorganisatie eind 2008 kan worden opgeheven. De verantwoordelijkheid voor de verdere uitvoering van de aanbevelingen is bij de zeven defensieonderdelen neergelegd. Daarmee worden afspraken gemaakt over het volgen van en rapporteren over de uitvoering van de aanbevelingen.

De Plaatsvervangend Commandant der Strijdkrachten blijft eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de aanbevelingen van de Commissie Staal.

Conclusie

Sinds het verschijnen van het rapport is met veel energie en inzet gewerkt aan de uitvoering van de aanbevelingen van de commissie Staal. De projectmatige aanpak is succesvol gebleken. De uitvoering van de maatregelen is intussen in een vergevorderd stadium, waardoor de projectorganisatie kan worden beëindigd en de verdere uitvoering kan worden opgedragen aan de defensieonderdelen. Ik heb er vertrouwen in dat de resterende activiteiten op deze wijze goed worden uitgevoerd. Ik zal u in 2009 halfjaarlijks blijven rapporteren over de voortgang van de uitvoering. Ook zal ik, conform mijn toezegging in het AO Personeel van 30 september 2008, volgend jaar een kwalitatief onderzoek laten uitvoeren naar ongewenst gedrag binnen Defensie.

De staatssecretaris van Defensie,
J .G. de Vries